Lokalizacja w jednowymiarowych układach ze skorelowanym nieporządkiem

Maciej Wołoszyn

8 maja 2006

1 Model

 Oparty na modelu Kroniga-Penneya: ciąg prostokątnych barier potencjału

... przejście graniczne

 $b \to 0 \ , \ V_0 \to \infty$

... modyfikacja dopuszczająca przypadkowe położenia x_i

$$V(x) = V_0 b \sum_i \delta(x - x_i)$$

 $\rightarrow$ "Liquid Kronig-Penney" (η – par. nieporządku)

Możliwe rozwiązywanie równania Schrödingera dla użytego modelu:

- rozwiązania w poszczególnych studniach potencjału wyznaczone analitycznie,
- sklejenie rozwiązań w węzłach x_i (pochodna ma skok),
- warunki brzegowe $\psi(0) = \psi(L) = 0$

- 2 Ciągi quasi-periodyczne wybrane przykłady
- N. J. A. Sloane, (2006), The On-Line Encyclopedia of Integer Sequences,
- www.research.att.com/~njas/sequences/

2.1 Fibonacci

[Sloane A003849]

 $\begin{array}{c} 0 \longmapsto 01, \\ 1 \longmapsto 0 \end{array}$

liczba zer w *n*-tym wygenerowanym tak ciągu = F_n (liczba Fibonacciego, $F_n = F_{n-1} + F_{n-2}$)

2.2 Thue-Morse

[Sloane A010060]

2.3 Rudin-Shapiro (Golay-Rudin-Shapiro)

2.4 "Period-doubling"

[Sloane A096268]

3 Lokalizacja funkcji falowej

Definicja długości lokalizacji λ :

$$|\psi_n(x)| = A(x) \exp(\frac{|x - x_0|}{\lambda})$$

Miara lokalizacji:

- parametr IPR (Inverse Participation Ratio)

$$P_n^x = \int |\psi_n(x)|^4 \mathrm{d}x$$

4 Lokalizacja w przestrzeni fazowej

Funkcja rozkładu (funkcja Husimiego)

$$F_n^H(x,k) = \left| \int \mathrm{d}x' \langle x,k | x' \rangle \langle x' | \psi_n \rangle \right|^2 =$$

Fibonacci, n=0

period doubling, n=20

Entropowa długość lokalizacji^a

$$\lambda_n^W = L \exp(S_n^W - S^{\text{ref}})$$

gdzie

$$S_n^W = -\frac{1}{2\pi} \int F_n^H(x,k) \ln F_n^H(x,k) \,\mathrm{d}x \,\mathrm{d}k$$

$$S^{\rm ref} = \ln(2L) - 1$$

^aS.Gnutzmann, K.Życzkowski, Renyi-Wehrl entropies as measures of localization in phase space J.Phys.A 34 (2001) 10123

5 Podsumowanie

 P. Carpena et al., Metal-insulator transition in chains with correlated disorder, Nature 418 (2002)
955 DNA = 1-wymiarowy nieuporządkowany przewodnik?

• znaczenie funkcji gęstości stanów elektronowych

Thue-Morse

Fibonacci